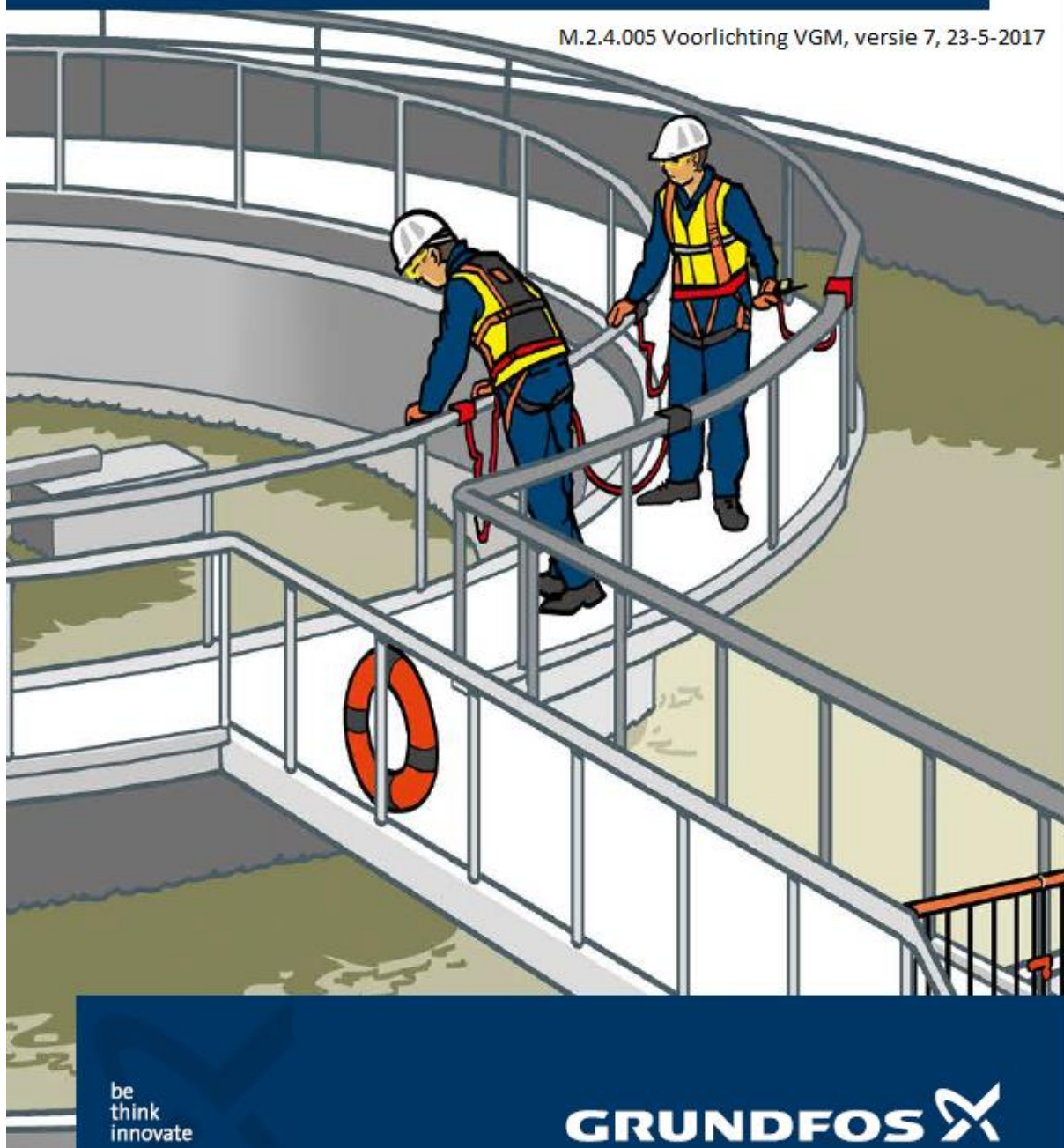

HEALTH & SAFETY IN SALES & SERVICE

M.2.4.005 Voorlichting VGM, versie 7, 23-5-2017

be
think
innovate

GRUNDFOS

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Veiligheid-, gezondheid- en milieubeleid.....	3
3	Kwaliteit	4
4	Veiligheid, Gezondheid en Arbo.....	4
	4.1 IF Ongevallen.....	4
	4.2 Veilige machines en gereedschappen.....	5
	4.3 Werkplekinspecties, TRA's en LMRA's	5
	4.4 Inkoop	5
	4.5 Identificatie en keuring.....	5
	4.6 Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM's)	5
	4.6.1 Richtlijn.....	5
	4.6.2 Risico's en instructies PBM's	6
	4.7 Opleiding.....	7
	4.8 Risicovolle taken.....	8
	4.9 Werken met gevaarlijke stoffen	9
	4.10 Borden	10
	4.11 Welzijn	12
	4.12 Arbeidsomstandigheden	12
5	Milieu	12
6	Communicatie	13
	6.1 Overleg	13
	6.2 Melding en onderzoek van ongevallen, onveilige situaties en incidenten	13
7	Calamiteiten	14
8	Betreden pand na sluitingstijd	14
Bijlage 1	Algemene veiligheidsvoorschriften GNL.....	15
Bijlage 2	Melding (bijna) Ongevallen & (Milieu)Incidenten	16

1 Inleiding

Deze hand-out bevat de (gedrags)regels van Grundfos Nederland (GNL) over veiligheid, gezondheid en milieu (VGM). Bij indiensttreding krijgt een nieuwe medewerker een interne training waarin hij voorgelicht wordt over VGM-bewustzijn en VGM-gedrag. Veiligheid is vooral gericht op medewerkers van de afdeling Service (monteurs en leidinggevenden). Bij introductie van een nieuwe medewerker op deze afdelingen wordt deze hand-out eenmalig verstrekt. Verder dient elke medewerker van GNL kennis te nemen van dit document. Er wordt van de medewerker verwacht dat hij/zij het document leest en vragen stelt als iets niet duidelijk is.

Ten behoeve van het bewaken van VGM-gedrag is er een KAM-coördinator (Kwaliteit, Arbo en Milieu) aangewezen. Dit is Evelyne Snel en zij is het aanspreekpunt voor vragen over kwaliteit, arbeidsomstandigheden, veiligheid en milieu. De KAM-coördinator beheert de geschreven procedures en registratieformulieren ten behoeve van de ISO en VCA certificering. Alle medewerkers hebben als taak ongevallen en (milieu)incidenten te melden bij hun direct leidinggevende en/of de KAM-coördinator zodat er verbetermaatregelen getroffen kunnen worden.

Gebruikte afkortingen

EDD	Employee Development Dialogue
GNL	Grundfos Nederland
IF	Injury Frequency
KAM	Kwaliteit, Arbo en Milieu
KMS	Kwaliteits Management Systeem
LMRA	Laatste Minuut Risico Analyse
PBM's	Persoonlijke Beschermingsmiddelen
RI&E	Risico Inventarisatie & Evaluatie
TRA	Taak Risico Analyse
TQM	Total Quality Management
VCA	Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers
VCA VOL	VCA Veiligheid voor operationeel leidinggevenden
VG	Veiligheid en Gezondheid
VGM	Veiligheid, Gezondheid en Milieu

2 Veiligheid-, gezondheid- en milieubeleid

Het organisatiebeleid van GNL is er op gericht de kennis en vaardigheden van onze medewerkers te gebruiken en de bedrijfsmiddelen efficiënt en doelgericht in te zetten om de bedrijfsdoelstellingen te realiseren. Het kwaliteitsbeleid is er op gericht dat wij handelen naar de eisen, wensen en verwachtingen van de klanten. GNL streeft naar een continue verbetering van haar producten, diensten en processen. Het VGM-beleid is er op gericht dat het management van GNL, plus het door haar ingehuurd personeel van onderaannemers of tijdelijke medewerkers, voorziet in goede en veilige werkomstandigheden zodat deze een positieve invloed hebben op de motivatie, tevredenheid en prestaties van de medewerkers. Verder bieden wij energiezuinige pompoplossingen en hanteren wij processen die gericht zijn op het voorkomen van persoonlijk letsel, materiële schade en milieuschade. We streven naar continue verbetering. We houden ons aan de van toepassing zijnde wettelijke en Grundfos Group eisen die betrekking hebben op de milieuaspecten van de organisatie.

Eens per kwartaal wordt er een VGM-overleg gehouden. In het managementoverleg worden Kwaliteit, Veiligheid, Gezondheid en Milieu, evenals het voldoen aan het gestelde beleid, besproken. Het beleid wordt jaarlijks bij de kick-off genoemd, periodiek herhaald tijdens de maandelijkse interne dagen en via intranet gepubliceerd voor de medewerkers. Via nationale en internationale websites communiceren wij ons beleid naar het publieke domein. Het beleid wordt minstens één keer per 3 jaar geëvalueerd en zo nodig geactualiseerd.

Evelyne Snel, Consultant Total Quality Management (TQM), is beheerder van het Kwaliteits Management Systeem (KMS) ten behoeve van ISO 9001 (kwaliteitsaspecten), ISO 14001 (milieuaspecten) en VCA** (veiligheidsaspecten). TQM is tevens de KAM coördinator (VG-functionaris). TQM heeft een adviserende rol over het bevorderen van verbeteringen ten aanzien van Kwaliteit, Arbo en Milieu.

TQM rapporteert aan de directie over de documentatie, registratie, prestatie (monitoren, meten en analyse) en bewustzijn van het KMS in de Management Review. De General Manager geeft eventuele correcties en aanvullingen door aan TQM. De Management Review is onderdeel van de registraties ten behoeve van ISO 9001 en 14001. Waar nodig wordt expertise van buitenaf ingeschakeld. Hiermee borgen wij dat aan kwaliteitseisen wordt voldaan en dat we ze zichtbaar naleven. De Management Reviews zijn gepubliceerd op Insite.

3 Kwaliteit

TQM beheert het KMS. Het milieumanagementsysteem is een geïntegreerd onderdeel van het KMS. Het doel van het KMS is:

- 1 verzameling van strategie, doelstellingen, processen, procedures en registratieformulieren die voldoen aan de wetgeving, bedrijfswaarden en normen (VCA** 2008/5.1, ISO 9001:2015 en ISO 14001:2015)
- 2 Klanttevredenheid en medewerkerstevredenheid te verhogen door het systeem doeltreffend toe te passen voor continue verbetering
- 3 Bewustzijn van het milieu en daar waar mogelijk, verbeteringen door te voeren om negatieve milieu effecten te verminderen of uit te sluiten.

De kwaliteits- en VGM-doelen komen voort uit onze strategie: marktleider, trots op succes, solide financiële basis, klanterkenning voor ontzorging, kwaliteit, innovatie, energiebesparing, duurzaamheid en zakelijke aanpak. De doelstellingen zijn SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) gemaakt en zijn opgenomen in het Handboek Strategie & Beleid.

Het KMS toetsen we geregeld door interne en externe audits te houden. In de auditrapporten staan de bevindingen en eventuele afwijkingen genoteerd. Deze worden aan de proceseigenaren verstrekt die vervolgens correctieve en preventieve maatregelen vaststellen en doorvoeren. Elk jaar wordt er een Management Review opgesteld om de huidige procedures en het resultaat van getroffen maatregelen te evalueren. Indien er ongeregelheden worden geconstateerd spreekt de betreffende manager zijn mensen hierop aan en vinden er correcties plaats.

4 Veiligheid, Gezondheid en Arbo

GNL heeft een Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) opgesteld waarin de risicovolle taken zijn opgenomen. Naar aanleiding van de RI&E is een VGM-Jaarplan opgesteld. Hierin staan de nog te treffen maatregelen ter verbetering van veiligheid, gezondheid, Arbo en milieubewustzijn en -gedrag. De RI&E en het VGM jaarplan zijn beschikbaar via Insite.

Voor al het personeel van GNL en derden, werkend onder toezicht en leiding van GNL zijn algemene veiligheidsvoorschriften opgesteld (zie bijlage 1). Deze veiligheidsvoorschriften gelden naast eventuele voorschriften van de opdrachtgever.

4.1 IF Ongevallen

IF ongevallen (Injury Frequency) met en zonder verzuim/werkverlet, incidenten en schade dienen te worden voorkomen. Komen ze toch voor dan worden ze geregistreerd en vindt er een onderzoek naar de oorzaak plaats. De preventieve activiteiten liggen op het gebied van opleiding en instructie van het personeel, het onderhouden en keuren van machines en gereedschappen, het registreren en bespreken van gevaren, gevaarlijke situaties, bijna ongevallen en ongevallen. Deze onderwerpen staan standaard op de agenda van de Toolbox. Dit is het overleg voor Service en Product Plus medewerkers die in onze werkplaats of op locatie te maken hebben met veiligheids- en milieuaspecten. Specifieke aandacht wordt gegeven aan de risicovolle taken die kunnen worden uitgevoerd door onze service medewerkers zoals het 'werken in besloten ruimten' en 'werken in 'het riool'.

4.2 Veilige machines en gereedschappen

Naast informatie en instructie aan het personeel ten aanzien van veilige werkmethoden (werkinstructie risicovolle materialen, functies en activiteiten) dragen wij zorg voor veilige machines en gereedschappen. De machines en gereedschappen zijn gekeurd en voorzien van een sticker met de datum van de volgende keuring. De certificaten zijn beschikbaar op de Service afdeling. Derden worden gewaarschuwd en geweerd op gevaarlijke plaatsen tijdens het werk. Met behulp van markeringen en afzettingen worden extra gevaarlijke locaties en situaties voor derden ontoegankelijk gemaakt. Bij het voorbereiden van het werk wordt aandacht gegeven aan een veilige uitvoering voor alle betrokkenen, zodat vaststaat dat veiligheid boven de productie prevaleert.

4.3 Werkplekinspecties, TRA's en LMRA's

Circa 10 keer per jaar worden er werkplekinspecties uitgevoerd voor de afdelingen Service en Projects & Contracting. De directie houdt minimaal 2 keer per jaar een werkplekinspectie. Ten aanzien van de taken die monteurs bij Grundfos uitvoeren is een algemene Taak Risico Analyse (TRA) gemaakt. Wanneer een monteur op locatie aankomt, staat de gezond-verstand aanpak voorop. Dit wordt de Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA) genoemd, die bestaat uit 3 stappen: 1) Beoordeel de risico's, 2) Bepaal de maatregelen, 3) Voer de maatregelen uit.

4.4 Inkoop

Om te voorkomen dat onveilige materialen (gereedschappen en hulpmiddelen) worden ingekocht, zijn de veiligheidsspecificaties bij onze inkoop bekend. De Team Leader Field Service zorgt ervoor dat de goederen periodiek gecontroleerd worden. Deze controle kan inhouden:

- visuele inspectie (van bijvoorbeeld ladders);
- een NEN 3140 keuring (bv. elektrisch handgereedschap >220 volt);
- kalibratie (van meetinstrumenten);
- preventief onderhoud (bv. periodieke controle van heftruck).

4.5 Identificatie en keuring

De instrumenten die gebruikt worden door servicemonteurs en door werkplaatsmedewerkers zijn geïdentificeerd met een stickerplaatje. Het nummer komt overeen met de keuringenlijst en het keuringsrapport. Het is altijd verstandig om regelmatig zelf gereedschap te controleren op slijtage, beschadiging, kwaliteit van isolatie, aansluitleidingen, aansluiting van stekkers e.d. Dit geldt ook voor ladders, gaslangen, draaibanken e.d. De resultaten van de keuringsinspectie worden in een map op de afdeling Service gearhiveerd.

4.6 Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM's)

4.6.1 Richtlijn

Monteurs en projectmedewerkers ontvangen gratis Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM's). Het verstrekken van de PBM's is gebaseerd op de in de RI&E en TRA genoemde beheersmaatregelen. De PBM's vallen onder de Europese Richtlijn 89/686/EEG. De richtlijn heeft betrekking op uitrustingsstukken of -middelen die bestemd zijn om door een persoon te worden gedragen of vastgehouden als bescherming tegen één of meer gevaren voor zijn gezondheid en veiligheid.

Het doel van de PBM's is bescherming van de drager tegen de gevolgen van een ongeval:

- Mechanische invloeden
- Elektriciteit
- Thermische invloeden
- Chemische invloeden
- Stralingsinvloeden
- Lawaai
- Trillingen
- Besmettingen
- Microbiologische invloeden.

Voordat PBM's worden gebruikt, moet eerst worden gekeken of er andere maatregelen kunnen worden getroffen om de risico's van de werkzaamheden te verminderen. Met andere woorden er moet gekeken worden naar het bestrijden van gevaren bij de bron. De medewerker krijgt bij indiensttreding een pakket met PBM's en tekent voor ontvangst. Wanneer deze versleten zijn, vervangt GNL deze kosteloos.

4.6.2 Risico's en instructies PBM's

Spanningsloos maken van elektrische Installaties

Risico's	1	Vonken en brand ten gevolge van kortsluiting of slechte verbindingen
	2	Schokken doordat delen die onder spanning staan aan te raken zijn
	3	Letsel door het ten val komen na elektrische schok

Maak elektrische apparatuur altijd spanningsloos door hoofdschakelaar uit te zetten of de zekering te verwijderen. Stel zeker dat een ander dit niet ongedaan kan maken. Controleer of er geen spanning meer op de installatie staat door een voltmeter of dubbelpolige spanningszoeker te gebruiken. Gebruik geen enkelpolige spanningszoeker.

Rolsteigers

Risico's	1	Gevaar eraf te vallen
	2	Gereedschap of materialen eraf te laten vallen
	3	Omvallen of omkiepen
	4	Door opening treden vallen
	5	Bezwijken steiger door overbelasting

Tijdens het verplaatsen mogen zich geen personen of materialen op de steiger bevinden. Tijdens verplaatsen moeten stabilisatoren zo dicht mogelijk bij de grond blijven; na verplaatsen de stabilisatoren weer op de grond zetten en de wielen vastzetten. Beklim de steiger alleen aan de binnenzijde. Haal gereedschap en materiaal omhoog met een hijstouw. Ga nooit op de schoren van de steiger staan. Gebruik de steiger buiten niet bij windkracht 7 of meer. Bestrooi loopplanken met zand of as om uitglijden te voorkomen bij gladheid. Verplaats een rolsteiger door aan de basis te trekken of te duwen; trek nooit aan een touw dat hoog is geplaatst om omkiepen te voorkomen. Vanwege het gevaar van omvallen is de maximale hoogte tijdens het verplaatsen van een rolsteiger 8 meter. Zorg dat er altijd minstens 1 persoon bij aanwezig is, die kan helpen of in kan grijpen als er iets mis dreigt te gaan of misgaat. Gebruik valbescherming.

Hoofdbescherming

Dient altijd gedragen te worden als er gevaar is voor vallende voorwerpen, bv bij werkzaamheden op een bouwproject. Een gekeurde hoofdbescherming absorbeert circa 70% van de klap die anders door de nekwerfels en schedel wordt opgevangen. Een goede bescherming moet voldoen aan een keurmerkstempel vlg. NEN 1746 of DIN 4840.

Gehoorbescherming

Te gebruiken indien er lawaai is van 80 dBA of meer. Vanaf 85 dBA is gehoorbescherming verplicht. Als vuistregel geldt dat boven de 80 dBA met stemverheffing moet worden gepraat om op een afstand van 1 meter elkaar te kunnen verstaan. Waarschuwing: gehoorbeschadiging is onomkeerbaar!

Oogbescherming

Bij de volgende werkzaamheden moet altijd oogbescherming worden gedragen zoals een veiligheidsbril, of ruimzicht brillen:

1. Las-, schuur-, en snijwerk
  2. Boren en bramen
  3. Bij verspanende machines
  4. Perswerk
  5. Gebruik van zuren of alkalische producten, desinfectie middelen en corrosieve reinigingsmiddelen
  6. S্পুইتinstallaties
- Let op! Bij verfspuitinstallaties is een volgelaatmasker op zijn plaats.

Half gelaat maskers

Te gebruiken indien er risico bestaat dat er door ademhaling giftige stoffen en/of dampen worden opgenomen. Een half gelaat masker heeft filterbussen. Let op dat het masker is uitgevoerd met de juiste filterbussen klasse 2b, type A (bruin) of B (grijs).

Handschoenen

Te gebruiken bij werken met stof of gassen, hitte, chemische stoffen, etc. Te dragen als de situatie daarom vraagt, bv. bij het werken in rioolwaterputten.

Veiligheidsschoenen

Dienen altijd gedragen te worden tijdens het uitvoeren van werkzaamheden en het betreden van de werkplek, om de kans op voetletsel zo klein mogelijk te maken. Bieden bescherming tegen vallende voorwerpen. De neus van de schoen moet circa 200 kg statische belasting kunnen ondergaan; een stalen tussenzool is aan te bevelen bij kans van verwonding van onderaf. Veiligheidsschoenen voldoen aan de EN 345 S3.

Valbeveiliging

Valbescherming is aan te raden als er kans op vallen van enige hoogte aanwezig is. Valbescherming is verplicht indien er kans is dat u van een hoogte van meer dan 2,5 m kunt vallen.

Hijsbanden

Hoewel hijsbanden officieel gekeurd worden, is het van belang om deze telkens visueel te inspecteren voor gebruik. Indien hijsbanden beschadigingen vertonen dienen zij ingeleverd te worden bij uw leidinggevende om te worden vernietigd.

Beschermende werkkleding

Dient gedragen te worden als de situatie daarom vraagt, bv. bij gevaar van verbranding bij lassen of werken in rioolwaterputten.

Daarnaast zijn er in de werkplaats bij de machine behorende beschermingsmiddelen. Verbruiksgoederen (zoals oordoppen, stofmaskers e.d.) zijn kosteloos beschikbaar.

4.7 Opleiding

Voor het juist en veilig uitvoeren van werkzaamheden zijn kennis en vakbekwaamheid belangrijk. Om deze kennis en bekwaamheid up-to-date te houden is voorlichting en opleiding noodzakelijk. Nieuwe medewerkers, inleen- en uitzendkrachten krijgen, voordat ze aan het werk gaan, een introductie met behulp van deze instructie. Iedere werknemer krijgt bij indiensttreding deze hand-out. De inhoud van deze hand-out worden toegelicht door de Service Manager, Team Leader Field Service of KAM-coördinator. Deze voorlichting besteedt aandacht aan veiligheids-, gezondheids-, welzijn- en milieuaspecten die van toepassing zijn op de uitvoering van het werk.

Met betrekking tot de risicovolle taken hebben alle monteurs een opleiding (minimaal) VCA Basis gedaan en de leidinggevendenden een opleiding VOL VCA. De gevolgde opleidingen van de medewerkers zijn geïnventariseerd en jaarlijks wordt bepaald welke opleidingen gevolgd moeten worden. In ieder geval dienen monteurs in de buitendienst en werkplaats een veiligheid certificaat te hebben en zo nodig aantoonbaar bekwaam te zijn voor het uitvoeren van risicovolle taken; denk hierbij aan het rijden met een heftruck.

4.8 Risicovolle taken

Grundfos heeft de volgende taken als risicovol vastgesteld. Dat betekent dat aan het uitvoeren van deze taken extra aandacht wordt besteed en betreffende medewerkers extra worden geschoold en geïnstrueerd om de risico's te beheersen. Tijdens werkplekinspecties worden medewerkers op VGM-bewustzijn en gedrag getoetst en eventueel gecorrigeerd.

1	Werken in besloten ruimten/riolen/afvalwater bassins/kruipruimten (Verstikkingsgevaar) Besloten ruimten zijn normaal gesproken afgesloten van de omgeving, maar worden toch regelmatig betreden voor inspecties, schoonmaak- en onderhoudswerkzaamheden en reparaties. Om te bepalen of een open tank of kelder als een besloten ruimte moet worden beschouwd kan als vuistregel worden aangehouden dat er sprake is van een besloten ruimte wanneer de diameter kleiner is dan de hoogte. De monteur beoordeelt zelf of er sprake kan zijn van verstikkingsgevaar en/of de toegang van de ruimte onvoldoende mogelijkheid biedt voor medewerkers in die ruimte, om bij calamiteiten, op eigen kracht die ruimte te verlaten. Het werken in besloten ruimten betreft hoofdzakelijk afvalwaterputten, onderdeel van afvalwatergemalen en Berg Bezink Bassins.
2	Vergiftiging en Explosie gevaar In rioolwater systemen kan Waterstofsulfide (H ₂ S) voorkomen. Waterstofsulfide, soms zwavelwaterstof (verouderd) genoemd, is een sterk ruikend giftig en brandbaar gas. Het heeft de geur van rotte eieren. Het kan al in zeer lage concentraties door de geur worden waargenomen maar bij langdurige blootstelling gaat de intensiteit van de sensatie achteruit. H ₂ S ontstaat bij de rotting van vele zwavelhoudende organische stoffen, zoals eiwitten, bij afwezigheid van zuurstof (anaerobic). H ₂ S is zwaarder dan lucht en verzamelt zich op lage punten waar de ventilatie slecht is. Blootstelling kan leiden tot huidirritatie, hoofdpijn, misselijkheid en spierverkrampingen. Bij hoge concentraties (5000 PPM) is het zelfs dodelijk.
3	Hygiëne Infecties kunnen optreden omdat vooral in rioolwater ziekmakende bacteriën voorkomen. Het gebruik van beschermende kleding en het goed wassen en ontsmetten van de handen is nodig. Voorts is preventief inenten tegen Tetanus en Hepatitis A aan te bevelen.
4	Werken als Mangatwacht Een Mangatwacht is vereist bij het werken in besloten ruimten. Dit houdt in dat er altijd 1 iemand boven/buiten moet blijven als een monteur een ruimte in kruipt/afdaalt.
5	Werken met Gasdetectie apparatuur Deze apparatuur is veelal nodig om verstikkingsgevaar en/of explosiegevaar te kunnen detecteren, dit naar het oordeel van de servicemonteur.
6	Werken aan elektrische installaties Hieronder wordt verstaan het aansluiten van stuur- en hoofdstroom bekabeling om pompen in- en uit te schakelen; voeding wordt vrijgegeven door de energie leverancier; en voorts het verrichten van onderhoud en verhelpen van storingen. Op enkele uitzonderingen na, wordt hiertoe de voedingsspanning afgeschakeld.
7	Werken in gevaarlijke omgeving (openbare weg, bedrijfsterreinen, e.d.) Ten behoeve van werkzaamheden aan afvalwaterputten zijn soms wegafzettingen nodig. Dit wordt altijd uitgevoerd door de opdrachtgever maar niettemin dient men zich bewust te zijn van mogelijke gevaren.
8	Werken met een reach heftruck Allen die gebruik mogen maken van een heftruck of reach heftruck, bij werk onder verantwoordelijkheid van Grundfos, hebben een certificaat.

4.9 Werken met gevaarlijke stoffen

De etiketten van veel stoffen moeten de voorgeschreven symbolen en H (Hazard) en P (Precaution) Zinnen bevatten. H-zinnen zeggen welke eigenschappen van de stof intrinsiek gevaar opleveren en waarvoor men zich moet hoeden (waarschuwingzinnen). De P-zinnen bevatten de eruit voortvloeiende veiligheidsaanbevelingen. De indeling is afhankelijk van de eigenschappen van de stof. Ook als de stof bv. voor intern gebruik in een andere verpakking wordt gedaan blijft deze verplichting bestaan.

Symbool	Aanduiding	Categorie	Betekenis
	E	Ontpofbaar	Stoffen die door schok, wrijving, vuur of andere ontstekingsoorzaken kunnen ontploffen
	O	Oxiderend	Stoffen die na contact met brandbaar materiaal, brand c.q. ontploffing kunnen veroorzaken.
	F+	Zeer licht ontvlambaar	Vloeistoffen die een vlammpunt hebben < 0 °C en een kookpunt ≤ 35 °C
	F	Licht ontvlambaar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vloeistoffen met een vlammpunt < 21 °C en > 0 °C of een vlammpunt < 0°C en een kookpunt > 35 °C ▪ Vaste stoffen die zelf kunnen ontbranden of ontvlambaar zijn na een kortdurend contact met een ontstekingsbron ▪ Gassen die met lucht ontvlambaar zijn ▪ Stoffen die met water brandbare gassen ontwikkelen
	-	Ontvlambaar	Vloeistoffen met een vlammpunt > 21 °C en < 55 °C
	T+	Zeer vergiftig	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LD50 rat =< 25 mg/kg (oraal) ▪ LD50 rat =< 50 mg/kg (via huid) ▪ LC50 rat =< 0,25 mg/liter in 4 uur (via inademing)
	T	Vergiftig	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LD50 rat 25 - 200 mg/kg (oraal) ▪ LD50 rat 50 - 400 mg/kg (via huid) ▪ LC50 rat 0,25 - 1 mg/liter in 4 uur (via inademing)
	Xn	Schadelijk	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LD50 rat 200 - 2000 mg/kg (oraal) ▪ LD50 rat 400 - 2000 mg/kg (via huid) ▪ LC50 rat 1 - 5 mg/liter in 4 uur (via inademing)
	C	Corrosief of bijtend	Stoffen die de ongeschonden huid van een proefdier over de volledige dikte kunnen aantasten
	Xi	Irriterend	Stoffen die roodheid van de huid kunnen veroorzaken, ogen kunnen beschadigen of keel of slijmvliezen kunnen prikkelen.
	N	Milieu gevaarlijk	Stoffen die onmiddellijk of na verloop van tijd gevaar voor één of meer milieucompartimenten opleveren of kunnen opleveren

Symbol	Aanduiding	Categorie	Betekenis
	T	Carcinogeen	Stoffen waarvan bekend is dat zij voor de mens kankerverwekkend zijn of stoffen die beschouwd worden als kankerverwekkend voor de mens
	Xn	Carcinogeen	Stoffen die in verband met hun mogelijk kankerverwekkende eigenschappen reden geven tot bezorgdheid voor de mens, waarvan de effecten door een tekort aan informatie niet voldoende kunnen worden bepaald
	T	Mutageen	Stoffen waarvan bekend is dat zij voor de mens mutageen zijn of stoffen die beschouwd worden als mutageen voor de mens (een chemische stof of elektromagnetische straling die het DNA beschadigt en zo erfelijke veranderingen kan veroorzaken)
	Xn	Mutageen	Stoffen die in verband met hun mogelijke mutagene eigenschappen reden geven tot bezorgdheid voor de mens
	T	Teratogeen	Stoffen waarvan bekend is dat zij voor de mens teratogeen zijn of stoffen die beschouwd worden als teratogeen voor de mens (de eigenschap van een stof of een ziekte om bij de foetus afwijkingen te veroorzaken als de moeder tijdens de zwangerschap met de stof in aanraking komt, deze inademt of inneemt, dan wel de ziekte doormaakt)
	Xn	Teratogeen	Stoffen die in verband met hun mogelijke teratogene eigenschappen reden geven tot bezorgdheid voor de mens
		Lange termijn gezondheidsgevaar	Product kan bij opname via de mond of de huid of bij inademen mogelijk kankerverwekkend zijn of op een andere manier schadelijk voor de gezondheid, bijvoorbeeld voor de voortplanting.
		Gassen onder druk	Dit zijn samengeperste gassen en vloeibaar gemaakte gassen in gasflessen. Blootstellen aan hoge temperaturen kan brand of ontploffen tot gevolg hebben.

4.10 Borden

Verbodsborden		
		
Verboden te roken	Vuur, open vlam en roken verboden	Verboden voor voetgangers
		
Geen drinkwater	Geen toegang voor onbevoegden	Verboden met water te blussen
		
Niet aanraken	Verboden voor transportvoertuigen	Verboden voor personen met een pacemaker

Waarschuwborden		
		
Gevaar	Giftige stoffen	Oxyderende stoffen
		
Bijtende stoffen	Explosieve stoffen	Ontvlambare stoffen of hoge temperaturen
		
Biologisch risico	Niet-ioniserende stoffen	Radioactieve stoffen
		
Lage temperaturen	Gevaar voor elektrische spanning	Laserstraal
		
Transportvoertuigen	Belangrijk magnetisch veld	
Gebodsborden		
		
Veiligheidsschoenen verplicht	Oogbescherming verplicht	Gehoorbescherming verplicht
		
Veiligheidshandschoenen verplicht	Adembescherming verplicht	Veiligheidshelm verplicht
Reddingsborden		
		
Vluchtweg/ nooduitgang	Te volgen richting (vaak in combinatie met ander reddingsbord)	Eerste hulp EHBO
		
Brancard	Veiligheidsdouche	Oogdouche

Borden in verband met brandbestrijding		
		
Brandslang	Ladder	Blusapparaat
		
Handbrandmelder		Telefoon voor brandbestrijding

4.11 Welzijn

Gezondheid stelt de mens in staat volledig te functioneren in de uitvoering van werk. Dit is af te meten aan de ziekteverzuimcijfers. Welzijn omvat naast gezondheid ook tevredenheid en waardering tijdens het werk. Welzijn tijdens het werk is zichtbaar in de werksfeer en collegialiteit. Deze punten krijgen aandacht in het VGM-overleg. Daarnaast wordt er jaarlijks een Performance Development Dialogue (PDD) gehouden, waarin medewerker en manager van gedachten kunnen wisselen over werkzaamheden, werkdruk en ontwikkeling.

4.12 Arbeidsomstandigheden

De werknemer dient onveilige of gezondheidsbedreigende situaties direct te melden bij de leiding. Wanneer de afhandeling van een gemelde klacht onbevredigend verloopt, kan de werknemer de preventiemedewerker of de KAM-coördinator inschakelen die zitting hebben in het VGM-overleg. De preventiemedewerker heeft drie wettelijke taken:

1. (Mede) Opstellen van de RI&E
2. Adviseren & nauw samenwerken met de ondernemingsraad over de te nemen maatregelen voor goed arbeidsomstandighedenbeleid
3. Deze maatregelen (mede) uitvoeren.

GNL heeft een contract gesloten met een Arbodienst voor het verrichten van diensten op het terrein van verzuimbeleid en arbeidsomstandigheden. Hieronder valt ook het Preventief Medisch Onderzoek (PMO).

5 Milieu

Tijdens het uitvoeren van werk door medewerkers van GNL is het van belang het milieu niet onnodig te belasten. De geldende vergunningvoorschriften op de werkplek en het gescheiden inzamelen van vrijkomende afvalstoffen zijn hiervan voorbeelden. Wanneer de ervaren en gediplomeerde monteur de situatie als te gevaarlijk voor mens of milieu in schat, heeft hij de mogelijkheid de opdracht te weigeren. Hij geeft de opdrachtgever schriftelijk bericht en rapporteert intern met het formulier Melding (bijna) Ongevallen & (Milieu)Incidenten (bijlage 2).

Wanneer er toch een milieu incident plaatsvindt dan is de onderzoeksmethode voor het achterhalen van de oorzaak het gebruik van de 5 keer Waarom vragen. Meldingen en oorzaakanalyse worden besproken in de Toolbox en/of in het VGM-overleg. Ook reacties van externe belanghebbenden worden besproken in de Toolbox. De directie besluit tot eventuele maatregelen in het MT-overleg.

Het toepassingsgebied van het milieumanagementsysteem is verkopen, installeren, inbedrijfstellen, repareren en onderhouden van pompen, pompsystemen, onderdelen en service. Het bestaat uit twee hoofdonderdelen 1) de eisen rondom het milieuzorgsysteem en 2) richtlijnen rondom de toepassing van de norm zelf. De aspecten die tijdens toetsing van de norm aan bod komen, hebben onder meer betrekking op continue verbetering, naleving van relevante wet- en regelgeving ten aanzien van milieu en identificatie van milieuaspecten gerelateerd aan de bedrijfsvoering.

In het Milieu Aspecten Register is opgenomen welke milieurisico's onze werkzaamheden met zich meebrengen, wat het effect is als een incident zich voordoet en welke preventieve maatregelen wij nemen. In het Register Wettelijke Aspecten staan de wetten die voor GNL van toepassing zijn. Alle documentatie wordt beoordeeld op actualiteit en gepubliceerd op intranet door de KAM-coördinator.

Het VGM-Team adviseert de werkgever met betrekking tot de veiligheids-, gezondheids- en welzijnsaspecten die verband houden met de bedrijfsactiviteiten. Daartoe houdt het VGM-Team minimaal vier keer per jaar een VGM-overleg. Indien dit door de werkgever en/of OR nodig wordt geacht zullen extra bijeenkomsten worden belegd. Van elke bijeenkomst wordt een verslag gemaakt in de vorm van een Actie & Besluiten Lijst. Het Management Team, de ondernemingsraad en het VGM-Team ontvangen hiervan een exemplaar. Indien het management een wijziging in het VGM-beleidsplan en/of VGM-Jaarplan wil doorvoeren dan dient die aan de OR voorgelegd te worden ter instemming. Na goedkeuring geschiktheid worden documenten gecommuniceerd/gepubliceerd.

Er vindt minimaal 11 keer per jaar een Toolbox plaats waarbij medewerkers een aanwezigheidsplicht hebben. Afwezigheid wordt alleen toegestaan na toestemming van de Team Leader Field Service of de Service Manager Benelux. Van elke bijeenkomst wordt een verslag gemaakt in de vorm van een Actie & Besluiten Lijst Toolbox.

6 Communicatie

6.1 Overleg

Een voorwaarde voor goede samenwerking is regelmatig en gestructureerd overleg. Dit overleg zal de betrokkenheid van de medewerkers bij het uitvoeren van het veiligheidsbeleid bevorderen. Dit houdt in dat op gezette tijden een bijeenkomst zal worden gehouden waar over actuele thema's en gebeurtenissen uit de praktijk wordt gesproken. Op die manier blijft het veilig werken continu onder de aandacht. Verder kunnen ervaringen uitgewisseld en verbeteringen vastgesteld worden.

6.2 Melding en onderzoek van ongevallen, onveilige situaties en incidenten

Er zijn drie gradaties van gebeurtenissen die het melden waard zijn:

- een ongeval is een ongewenste gebeurtenis met als gevolg persoonlijke schade (letsel, geestelijke schade, beroepsziekte) en/of materiële schade en/of schade aan het milieu
- een onveilige situatie (een bijna ongeval) kan op den duur tot een incident of een ongeval leiden
- een incident is een eenmalige ongewenste gebeurtenis die tot een ongeval of milieuverontreiniging had kunnen leiden.

Het doel van het melden en rapporteren van ongevallen, onveilige situaties en incidenten is:

- de negatieve effecten te beperken
- het voorkomen van herhaling
- nader onderzoek mogelijk te maken

Bij een calamiteit is het voornaamste doel: personen in veiligheid brengen en eerst hulp verlenen. Daarnaast is het belangrijk om schade verder te beperken.

Melding van een ongeval, onveilige situatie of incident gebeurt door middel van het formulier Melding (bijna) Ongevallen & (Milieu)Incidenten (zie bijlage 2). Indien er instanties (bv. verzekeringsmaatschappij of dokter) ingeschakeld moeten worden, staat dit ook in het formulier. Iedere medewerker van GNL is verantwoordelijk voor het melden en inleveren van het formulier bij de KAM-coördinator. In de Toolbox worden de gebeurtenissen besproken. De acties die ondernomen moeten worden om een situatie te voorkomen worden daar vastgelegd. Ongevallen, die verzuim tot gevolg hebben, worden opgenomen in de ongevallenstatistiek.

7 Calamiteiten

Voor noodsituaties is er een calamiteitenplan beschikbaar. Onder calamiteiten wordt verstaan brand, bommelding, ongevallen, etc. In het plan is een aantal instructies opgenomen. Bij introductie van een nieuwe medewerker wordt het calamiteitenplan eenmalig verstrekt. Er wordt van de medewerker verwacht dat hij/zij het document leest en vragen stelt als iets niet duidelijk is.

8 Betreden pand na sluitingstijd

Om bij werken na sluitingstijd incidenten of ongelukken te voorkomen en adequaat te handelen indien er onverhoopt toch een incident of ongeluk plaatsvindt, volgen hieronder een aantal regels.

1. Incidenteel wordt er buiten kantoortijd en in het weekeinde overgewerkt, dit mag alleen na toestemming van je manager. Wanneer je na 21.00 uur doordeweeks of in het weekend gaat overwerken, dan meld je datum en tijdstip bij Rob van Wiefferen (Willem Pronk is back-up)
2. Overwerken kan alleen als er twee of meer personen overwerken. Service monteurs kunnen ook buiten werktijd in het gebouw komen.

Indien men zich hier niet aan houdt, wordt de medewerker hierop aangesproken door zijn leidinggevende.

Bijlage 1 Algemene veiligheidsvoorschriften GNL

Deze veiligheidsvoorschriften gelden voor al het personeel van Grundfos Nederland BV en derden, werkend onder toezicht en leiding van Grundfos Nederland BV.

Deze veiligheidsvoorschriften gelden naast eventuele voorschriften van de opdrachtgever.

1. U bent altijd verantwoordelijk voor uw eigen veiligheid en de veiligheid van derden in uw omgeving.
2. Indien de opdrachtgever over veiligheidsvoorschriften voor de eigen locatie beschikt, dient u zich daarvan, voor aanvang werkzaamheden, op de hoogte te stellen en dient u zich daaraan te houden.
3. Volg altijd de (veiligheids-)voorschriften van de opdrachtgever op.
4. Gebruik apparatuur en middelen altijd voor de doeleinden en op de manier waarvoor het bedoeld is.
5. Bedien geen apparatuur en middelen waartoe u niet bevoegd bent.
6. Houdt u werkomgeving ordelijk en netjes. Zorg dat het looppad en de vloer vrij van obstakels zijn.
7. Laat geen apparatuur en/of middelen onbeheerd achter. Ruim gereedschappen en andere middelen zo spoedig mogelijk op na gebruik op de plekken die hiervoor bedoeld zijn.
8. Rook niet op plaatsen waar dit niet toegestaan is. In de gebouwen van Grundfos is roken niet toegestaan.
9. Meldt u altijd **aan en af** bij uw contact persoon bij de opdrachtgever of bij uw directe chef.
10. Gebruik de persoonlijke beschermingsmiddelen die door het werk, waarschuwborden en/of de opdrachtgever verlangd worden. U bent zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van de desbetreffende persoonlijke beschermingsmiddelen.
11. Het gebruik van alcohol en/of andere stimulerende middelen tijdens en/of vlak voor het werk is verboden.
12. Ongevallen en incidenten dienen altijd via uw directe chef gemeld te worden aan de KAM-coördinator. Geef hierbij in eigen woorden duidelijk weer wat er heeft plaatsgevonden, hoe dit heeft kunnen gebeuren en wat hier mogelijk aan gedaan kan worden om dergelijke situaties in de toekomst te voorkomen.
13. **Bij brand en/of ongeval, bel een BHV-er of de receptie, deze belt 112.** Indien u op het terrein van een opdrachtgever werkzaam bent dient u de daar geldende procedure te volgen.
14. Controleer, alvorens aan een pomp en/of schakelkast te werken altijd of de pomp drukloos en de voedingspanning afgeschakeld is.
15. U bent verplicht deel te nemen aan de veiligheidsinstructies, werkinstructies en ontruimingsoefening georganiseerd door de werkgever.

Getekend voor gelezen en begrepen:

Naam:

Datum:

Handtekening:

Bijlage 2 Melding (bijna) Ongevallen & (Milieu)Incidenten

Incidentnummer : 20___.____
 Locatie :
 Datum ongeval :
 Datum melding :
 Naam slachtoffer :
 Naam melder :

Het betreft een arbeidsongeval (één of meer mogelijkheden zijn mogelijk):

- gevaarlijke situatie (situatie die tot een arbeidsongeval of incident kan leiden)
  - incident (gevaarlijke gebeurtenis die bijna tot een arbeidsongeval leidde)
  - ongeval zonder verzuim
  - ongeval met verzuim (het werk werd de volgende dag of in een later stadium niet hervat met (mogelijk) blijvend letsel aan
-
- ongeval met verzuim en ziekenhuisopname (een geregistreerde opname waarbij de patiënt een bed krijgt toegewezen) met (mogelijk) blijvend letsel aan
-
- ongeval met de dood tot gevolg
  - milieu incident (overschrijding van de Wet milieubeheer of van de vergunning)

In te vullen door betrokkenen en de KAM coördinator:

Vragen 4W methode (wat, wie, waar, waarom, wanneer, hoe)	Naam slachtoffer:	Naam betrokkene:	Naam KAM- coördinator: Evelyne Snel
Wat was de aard van de werkzaamheden?			
Wie waren de betrokkenen en wat was ieders taak?			
Wat gebeurde er precies voordat het incident plaatsvond?			
Waarom is het incident gebeurd?			
Wat was het gevolg van het incident?			
Wat gebeurde er direct na het incident?			
Wat hebben we van dit incident geleerd zodat een soortgelijk ongeval in de toekomst voorkomen kan worden?			

Vragen 4W methode (wat, wie, waar, waarom, wanneer, hoe)	Naam slachtoffer:	Naam betrokkene:	Naam KAM-coördinator: Evelyne Snel
Overige op- of aanmerkingen (over incident, hulpverlening en/of afhandeling van dit incident)			

**Advies van KAM coördinator aan Team Leader/Manager van het slachtoffer en acties
Team Leader/Manager**

Maatregelen ter voorkoming van herhaling:

Maatregel	Status	Deadline voor invoering maatregel	Effect van maatregel na 1 jaar
	☐ In behandeling ☐ Gecommuniceerd ☐ Geïmplementeerd ☐ Advies wordt niet opgevolgd		

Ondertekening

Datum :	Datum :
Naam slachtoffer :	Naam betrokkene :
Handtekening :	Handtekening :

Datum :
 Naam Team Leader/Manager :
 Handtekening :

Datum :
 Naam KAM coördinator : Evelyne Snel
 Handtekening :